

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE
TARTOZÓ SZÖVETKEZETEK HIVATALOS KOZLÖNYE.
MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10. SZÁM.
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. tagjai további intézkedésig tag-
díj ellenében kapják. Alapító tagdíj 2000 lei,
rendes tagdíj évi 100 lei, kisgazdák és tiszt-
viselők részére 50 lei.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 150 lei Negyed évre 40 lei
Fél évre 75 lei Egyes szám 3 lei

Az erdélyi földreform- törvénytervezet.

(Folytatás.)

A tervezet 4 ik szakasza az általános intéz-
kedéseket tartalmazza, ezek szerint az ingatl-
nokkal együtt kisajátítatnak kártalanítás nélkül
a vízjog, vámjog és más hasonló az ingatlannal
kapcsolatos jogok.

Az állam az általános intézkedések során
főljogosított az általános kulturális, gazdasági,
társadalmi, stb. jelenleg főnnálló vagy jövőbeli
szükségletek részére megfelelő területeket fenn-
tartani.

Haszonbéri szerződések a kisajátítás tényé-
vel megszűnnek, a kisajátított területen levő
vetések aratásig a tulajdonos birtokában marad-
nak, szántásokért pedig megfelelő mérvben
kártalanítandó.

A kisajátítási ár megállapítása a megyei
bizottságok által történik, melyeknek határoza-
tait fellebbezés esetén a tábla vizsgálja felül,
az agrárbizottság az árak általános kiegyenlítése
céljából e kérdésben szintén előterjesztéssel
élhet. Az ármegállapítás holdanként a föld
minősége szerint történik és pedig a következő
tényezők alapján: földeladási árak a helység-
ben vagy a szomszéd környéken az 1913-ik
évből; a környékbeli haszonbér 5%-kal tőkésítve
hitelintézetek által eszközölt becslések, holdan-
kénti tiszta jövedelem és más adatok, amelyek
az 1913. év előtti 5 évből származnak. A számi-
tás leiben teendő, az ármegállapítás céljaira a
lei a koronával egyenlőnek vétetik.

Szőlők kisajátítási ára az 1913. év előtti
5 évből származó átlagárak alapján állapítatik
meg, hasonlóképpen az erdők kisajátítási ára
is. Épületek, ipari telepek árának megállapítása
az előállítási költségek szerint és azoknak álla-
pota után történik.

Hogy a fent megállapított kártalanítási
módozat a megfelelő ellenszolgáltatás szempont-
jából mit jelent, azt legkönnyebben a régi
királyságbeli tervezet erre vonatkozó részével
való összehasonlításból tűnik ki; ott az ármeg-
állapítás alapjául a jelenlegi adatok szolgálnak
és mint maximális határ 1916-os haszonbér
60-szorosa van beállítva. Ennek indokolása a
királyságbeli törvénytervezet szerint a pénz

értékének beállított fokozatos csökkenésé. Ezt
azonban az erdélyi törvénytervezet készítésénél
teljesen figyelmen kívül hagyták, minthogyha a
fokozatos pénzérték csökkenés csak a régi
királyságot, Erdélyt pedig nem érte volna,
mintha minálunk az 1913-as korona értéket az
egész háboru folyamán napjainkig is a maga
teljességében megtartotta volna s így az akkori
árak illetőleg az 1913-as évből származó adatok
jelenleg is érvényben volnának; hogy ez azon-
ban mennyire nem áll, azt fölösleges külön
hangoztatni, ugylátszik, hogy csak a törvény-
tervezet szerzője nem tud vagy nem akar
tudni róla.

Ez az ármegállapítási mód, melyet a ter-
vezet az erdélyi részekre reá kényszeríteni akar
módot ad arra, hogy az Erdélyben kisajátított
földek szemben a régi királyságbeliekkel 1/6-od
résztes kulcs alapján értékeltesenek.

A kormány részéről a törvényhozásban
tett kijelentésekben mindig azt halljuk hangoz-
tatni, hogy az agrárreform egy szociális szüksé-
gesség, amely az egész ország társadalmának
érdekében történik s így nem volna méltányos,
hogy azt egy osztálynak t. i. a birtokos osztály-
nak egyoldalú megterhelése mellett hajtsák
végre. Ennek dacára az erdélyi földreformterve-
zet ilyenforma kisajátítást kontemplál.

A társadalmi erkölcs mellett pedig az
államháztartás megfelelő vezetésének érdeke is
amellel szól, hogy a nemzeti vagyonnak a
legtetemesebb részét kitevő földbirtok lebecslé-
sével az egyik legértékesebb adótárgy ne kerül-
jön ki a közterhek megfelelő mérvű viselésének
kötelezettsége alól.

(Folyt. köv.)

Mezőgazdaság állapota.

Az „Erdélyi Gazda” gazdasági tudósítói-
nak április 22-ig beérkezett jelentéseit össze-
foglalva, az alábbiakban közöljük:

Időjárás. Április hó első felében általá-
nosságban száraz időjárás uralkodott, csapadék
csak helyenként és alig észrevehető mennyi-
ségben fordult elő. Április 14—17-ig 10—15
mm. csapadék hullott, viharok és erős szelek
kíséretében. Kevés meleg naptól eltekintve, a
hőmérséklet átlagosan alacsony volt, különösen
éjszakánként voltak erős lehülések. Emellett
állandóan erős szelek uralkodtak, amelyek a
talaj kiszáradását előmozdították.

Gazdasági munkálatok. A tavaszi kalá-
szosok vetése általánosságban befejeztetett, ki-
véve a magasabb fekvésű vidékeket; az alföldi
részekben a tengeri vetése is folyamataiban van;
az erős szárazság következtében a tengeri alá
való szántás csak nehezen és igen rossz ered-
ménnyel végezhető, a többi kapás növények
— takarmányrépa, cukorrépa, burgonya stb. —
vetése szintén most van folyamatban; helyen-
ként a tulszáráz időjárás következtében a talaj-
művelési munkákat beszüntették és a trágya-
hordást folytatták.

Vetések állása. Az őszi kedvezőlen idő-
járás következtében amugyis gyengén fejlett
őszi vetések a száraz, szeles és hideg tavaszi
időjárás folytán igen rosszul és gyengén fejlőd-
tek; erős felfagyások fordultak elő. Vidéken-
ként nagyobb mérvű kiszántásokról tesznek
jelentést, melyeket nagyobbára tengerivel pó-
toltak. A legtöbbet a korábbi vetések szenved-
nek a kedvezőlen időjárás következtében.

A tavaszi kalászosok kelése és fejlődése
a száraz és hidegre fordult idő folytán igen
hiányos és lassu. A korai vetések, melyek a
talajban kellő nedvességet találtak még jobbak-
nak mutatkoznak, a későbbiek azonban alig és
nagyon hiányosan kelnek.

Rét, legelő és évelő takarmányvetések
fejlődése a kedvezőlen időjárás következtében
szintén rendkívül lassu még a melegebb fek-
vésű vidékeken is. Mindezek dacára a marhá-
kat a száraz takarmány teljes hiánya miatt szá-
mos helyen kihajtották a legelőre, ahol igen
kevés takarmányt találnak még. A széna ára
150—250 L 100 kg.-ként.

Gyümölcsösökben a délvidéken mutako-
zott némi fagykár, másutt a virágzás csak kez-
detén áll. Szőlő nyitása befejeztetett.

Az állatállomány egészségi állapota. A
járványos betegségek közül juhoknál a máj-
mételty és sertések között helyenként a vész-
pusztít.

Állatforgalom. A megfelelő értékesítési
lehetőség hiánya miatt az állatforgalom csak-
nem szünetel. Vásárokon nagy kínálat mellett
gyöngye kereslet mutatkozik. Az állatárak pedig
állandóan fokozatosan súlyednek: főleg a szar-
vasmarhánál, ahol 4—6 leies élőszuly árakat is
jelentenek.

Gabonafélék árai: Erdélyben inkább tar-
tottak; Arad vidékén estek.

Második jelentésünk közreadása alkalmá-

Gazdák Biztosító Szövetkezete.

Elfogad tűz, jég élet, betörés és lopás, baleset, szavatossági, kiházasítási stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden
biztosítási ügyben részletes tájékoztatást nyújtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala.

Fiókgazgatóság Románia részére Aradon.

Vezérképviselőségek:

Aradon, Kolozsváron, Brassóban, Temes-
váron Nagyváradon és M. vásárhelyen.

val ismételtén is kérjük t. Tagtársainkat, hogy a mezőgazdaság állapotáról szóló tudósítások adatainak gyűjtésében segítségünkre lenni sziveskedjenek. Bár a kapcsolt magyar részek minden vármegyéjének minden járásából van tudósítónk, mégis kívánatos volna, hogy minél többben és részletesebben számoljanak be szűkebb területekről is a mezőgazdasági helyzetről. A tudósítások küldésére vállalkozó gazdátársaink részére a tudósítói űrlapokat posta fordultával megküldjük.

A mezőzáhi gulya felosztása.

Több ízben irtunk már a földreformnak az állattenyésztés és növénytermelés fejlődésére gyakorolt káros hatásáról. Olvasóink igen jól tudják, hogy az „Erdélyi Gazda” nem a nagybirtok védelmére kél, amikor a földreform intézkedéseit veszi bonckés alá és igyekszik a kelevényeket, fekélyeket belőle kivágni, hanem azokat az általános mezőgazdasági érdekeket védi, amelyek az összeség javát szolgálják.

Eleitől fogva a földreform szükségességét hangoztattuk, de csak oly módon és addig a határig, amiképen és amíg az a mezőgazdasági termelés fejlődését és fokozását biztosítani képes. A fejlődés bázisait és a szakszemponthoz figyelmet kívül hagyó földreform szomorú következménye a gr. Wass Béla-féle mezőzáhi erdélyi jellegű magyarfajta szarvasmarhatenyésztés felosztása. Ezt az évtizedekre visszamenő, céltudatos kiválasztás alapján, izom-erő termelő jellegre kiterjesztett gulyát tulajdonosa mostan a földreform intézkedéseivel következtében kénytelen piacra dobni, felosztani és széjjel szorni a szélrózsa minden irányába.

Ez a tenyésztés évente 30—40 erdélyi községet látott el tenyészikával. A köztenyésztés egy mennyiségileg, mint különösen minőségileg érzékeny veszteséget jelent a gulya felosztása. Ennek a gulyának legkiválóbb egyedéről állították fel az erőtermelő jellegű magyarfajta-szarvasmarha standardját, mintaképet és e gulyából származó bikák utódaival szerzett hirtelét a Nyugat előtt az erdélyi szarvasmarhatenyésztés.

A tenyésztés felosztása alkalmából felhívjuk érdekelt gazdátársaink figyelmét az eladásra kerülő bikákra és törzstehenekre. Ne hagyjuk, hogy a mézárós bárdja alá kerüljön e kiváló tenyészanyag. —k.

Irodalmi szemle.

Utazás a faluból a községbe. Irtia dr. Csérer Lajos. Kiadja az E. G. E. irodalmi szakosztályának könyvkiadó vállalata. A közel 100 oldalból álló füzet a falu vezetőinek van szánva, azoknak a vezetőknek, akik hivatva vannak a gazdakörök, szövetkezetek alakításában és vezetésében közreműkölni. Részletesen ismerteti a falusi társadalmi intézmények szerepét, szervezését, a gazdakörök, szövetkezetek munkakörét, ismerteti a gazdakörök havi teendőit, a gazdasági előadások, határjárások, különféle háziipari tanfolyamok, bemutatók, kirándulások, szociális napok rendezéséhez szükséges tudnivalókat, közös géphasználat módjait, egyszóval mindazt, amiről a földmivesek vezetésére hivatott embereknek tudniuk kell. Amellett, hogy oktat, elbeszélő stílusával, kedves szórakozást is nyújt dr. Csérer munkájának olvasása. Ára 10 lei. Megrendelhető az E. G. E. titkári hivatalában Kolozsvár, Attila-u. 10. — 5 drb. megrendelése esetén 25%, 10 drb. megrendelése esetén 50% engedményt nyújt az egyesület.

Minden E. G. E. tag szerezzen egy új tagot az E. G. E.-nek.

Törvények, rendeletek.

A legelőre hajtott állatok egészségügye.

A házi állatok megvizsgálása tárgyában kiadott 1167—III. államtitkári számú és a tartományi egységesítő bizottság hivatalos lapjának 62-ik számában megjelent rendelet szerint az összes házi állatok legelőre való hajtás előtt megvizsgálandók. A vizsgálatot a járási vagy községi állatorvosok végzik. Ha járási nem volna, magán állatorvosok is végezhetik. Ha magán állatorvosok sincsenek, úgy a törvényhatósági állatorvos. Ha minden községben nem lehet jelen az állatorvos az állatok kihajtásánál, úgy azokban a községekben kell elsősorban is megjelennie, amelyeknek állat-egészségügye egyenlőbb. Különös szigorral kell eljárni a rühösség és veszettség meggátolása érdekében.

Tenyésztési szempontból ellenőrzendő, hogy a fajta és szám tekintetében az apaállatok megfelelnek-e a szabályzatnak. Összeírások a gazdánál levő tenyésztésre alkalmas apaállatok és a központhoz felterjesztendők. (Ezt az E. G. E. még február hóban összeírta és fel is terjesztette.) A rendelet szigorú eljárásra utasítja az állatorvosokat.

Maholnap a tavasz vége felé járunk és az apaállatokról való gondoskodás nyomait sehol nem látjuk. Az apaállat neveléssel foglalkozó gazdaságok rendre eladják törzstenyésztőiket a kényszerbérlet folytán. A jó minőségű apaállatok beszerzésére kínáló utolsó alkalmat — ha másképp nem megy, hatósági kényszer útján is — meg kell ragadni és kötelezni kéne a községeket, hogy hiányzó és kivénült apaállataikat tenyészképes jó anyaggal pótolják. Mi összeírtuk, átadtuk az eladó tenyészanyag jegyzékét, a hatóságon van a sor, hogy azoknak a köztenyésztés céljára való felhasználásáról gondoskodják. T.

Az ostromállapot korlátozása. A hét folyamán Máramaros, Szatmár, Szilágy, Bihar, Arad és az egész Bánát kivételével az ostromállapot megszűnt a kapcsolt magyar területen.

E szerint a jövőben minden egyes polgári bűnügyben kizárólag polgári hatóságok ítélkeznek. Az összes katonai szigorító intézkedések megszűnnek, az összes kiadott katonai rendeletek hatályukat veszítik. *Minden fajta gyűlés tartható és csak a rendőrségnek illetve főszolgabírói hivatalnak kell a gyülekezés célját bejelenteni. Tehát a gazdakörök is különösebb akadály nélkül tarthatják meg ismét gyűléseiket.*

A tavaszi állatösszeírásra vonatkozó 1103—III.—7. fm. államtitkári sz. rendelet most jelent meg a kolozsvári tartományi egységesítő bizottság hivatalos lapjának 62 számában. — Eszerint a községi előjáróságok március 30-ig kellett összeírják az összes háziállatokat. Az összeírás adatait április 15-ig az alispánnak kellett megküldeni, ki azokat május 30-ig köteles a központba felterjeszteni. Az összeírás adatai nem szolgálnak újabb adókvetés alapjául.

SZÖVETKEZÉS.

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége rendkívüli közgyűlést tartott e hó 21-én. A közgyűlés lefolyásáról helyszűke miatt csak jövő számunkban számolhatunk be.

A földmivesek tanácsulése. Az Udvarhelymegyei Földmives szövetség most tartotta meg első tanácsulését, amelyen a gazdakörök igen nagy számban képviseltették magukat. — A Gál Imre elnöklete alatt lefolyt tanácsulésen beszámolt a szövetség a bukaresti küldöttség útjának eredményéről, jelentést tett az elnökség a vetőmag, csemete kiosztásáról, az árucsarnok ügyének állásáról. Öszire egy termény és állat-

kiállítás rendezését vették tervbe, megállapították a szövetségi tisztviselők fizetését, jóváhagyták az elnökség időközi intézkedéseit, majd közönetet szavaztak. Ugron Akosnak a heremag-tisztító gép átengedéseért, elhatározták, hogy a közlegelők feljavítása érdekében mozgalmat indítanak és a nyár folyamán határjárás kapcsán gazdasági előadásokat tartanak. Több kebli ügy elintézése után a tanácsulés véget ért.

A Marostordamegyei Földmives Szövetség is megtette az előkészületeket a megyei szövetség alakuló gyűlésének egybehívására. A gyűlés idejét lapunk zártáig nem állapították meg. A tervek szerint e hó 28-án, vagy május hó 5-én lesz.

Uj „Hangya” kirendeltség. A nagyenyedi „Hangya” központ az aradvideki szövetkezetek szükségleteinek könnyebben való elláthatása érdekében Aradon kirendeltséget létesített. A kirendeltség magába olvasztotta az Aradmegyei Gazdasági Egyesület fogyasztási és értékesítő szövetkezetét és annak helyiségeiben nyert elhelyezést. A kirendeltség vezetésével Longhy Mihály „Hangya” tisztviselő és Alföldy Pál gazd. egyll. igazgató bizattak meg.

Vegyes közlemények.

Állati betegségek elleni ojtóanyagok beszerzése. Több oldalról jött érdeklődő sorokra ismételtén is közöljük érdekelt gazdátársainkkal, hogy az ojtóanyagokat az illetékes hatósági állatorvosok útján kell megrendelni. Az általuk továbbított távirati megrendelésre a Bukaresti állami ojtóanyagtermelő intézet — újabb intézkedés alapján — azonnal postára adja a kívánt mennyiségű és minőségű ojtóanyagot. A kormány a külföldről való ojtóanyag behozatalt nem engedélyezte, ezért csak belöldi termelvények állanak a gazdák rendelkezésére. Mint értesülünk azonban a marosvásárhelyi Aufferberg és Jahn cégnek a budapesti román konzulátus útján nyert engedély alapján sikerült sertés vérs elleni ojtóanyagot beszerezni. Ára köbcentiméterenként 2 lei.

Tenyészmarhavásár Nagyszebenben. A megye gazdasági bizottsága április 25-én tenyészállatvásárt rendez, mely egy napig tart. A vásárra kizárólag tenyészállatok hajthatók fel.

Megakadt a tutajozás a Maroson. A nagy szárazság miatt a Maros vize annyira lepadt, hogy a hóolvadáskor megindult tutajok az alacsony vizállás miatt megállottak. Normális években július, augusztus hónapban szokott ez előfordulni, addig az erdélyi hegyekből szakadatlanul folyt a fausztatás és tutajozás.

Az építőanyagok ára. Az árak estek, kivéve a cementet, amelynek ára emelkedett. A kolozsvári piacon ma az árak a következők, beleértve a házhozszállítás költségeit is: téglazrenként 800 lei (eddig 1000 lei) ab gyár 600 lei, égetett, hornyolt cserép zrenként 2000 lei. hódfarku 1500 lei. Égetett mész I. mm.-kint 60 lei, oltott mész köbm.-kint 300 lei, cement mm.-kint 170 lei zsákkal együtt, gipsz 50 lei mm.-kint. Kátrányfedőpapír tízméteres kötegekben 65 lei.

A tűzifa-árak Kolozsváron. A kereslet lanyha, az árak tartottak. Az árak száraz fánál 10.000 kg.-ként, ab waggon feladó, állomás a következők; prima bükk hasáb 1400—1450 lei, prima bükk dorong 1350—1400, prima vegyes 1380—1420, prima tölgy hasáb 1350—1400, prima tölgy vegyes 1300—1350, másod tölgy vegyes 1250—1280 lei.

A marosvásárhelyi piac. Piaci árak Buza: 60—65, árpa: 30—45, kukorica: 30—35, zab: 20—26, búkköny: 35—40, ballacim: 25—30, burgonya: 8—10 lei vékánként (a 20 liter), lóhere: 15—18, lucerna 40, borsó 4, paszuly: 2—3, lencse: 4—5 lei kgr.-ként, marhahús: 8 lei, tojás: drbja 40—50 bani, választott malac: drbja 150 lei.

Magyarország idel gyapjutermelését 5 millió kg-ra becsülik, amely mennyiségnek fele a belföldi szükséglet fedezésére szolgál, felét pedig mint felesleget exportálni fogják.

Megyei számvevővések lesznek minden vármegyei alispánj hivatal mellett. És pedig a 4118. B. A. sz. rendelet szerint minden vármegyében lesz 1—1 főkönyvelő, 5—10 könyvelő, azonkívül új kezelői, napidíjas és szolgái állások is lesznek. Így a főkönyvelőn kívül lesz Alsófehériben 7 könyvelő, Aradmegyében 8 k., 1 napidíjas, 1 szolga. Biharban 10 k., Beszterce-naszódban 5 k., 1 nd., 1 sz. Brassóban 5 k., 1 nd., 1 sz. Csikban 5 k., 1 nd., 1 sz. Krassószárenyben 8 k. Kolozsban 8 k. Fogarashan 5 k., 1 nd. Hunyadban 8 k., 1 kezelő, 1 nd. Marmarosban 5 k., 2 nd. Marostordában 6 k., 2 nd. Udvarhelymegyében 5 k. Szilágyban 7 k. Szatmárban 7 k., 1 gyak., 1 sz. Szebenben 6 k., 1 gy., 1 sz. Szolnokdobokában 7 k., 1 gy., 1 sz. Temes-Torontálban 5 k., 1 nd., 1 sz. Nagyküllőben 5 k., 1 nd., 1 sz. Kisküllőben 5 k., 1 kezelő, 1 nd., 1 sz. Háromszékben 4 k., 1. gy Tordaaranyosban 6 k.

Szerkesztői üzenetek.

V. M. *Marosvásárhely.* Az Erdélyi Méhész Egyesületől a kormány a műlépkészítő gépet is átvette. A műhely új vezetősége műlépkészítést nem vállalt addig, amíg a feldolgozását nem állapítja meg a kormány. — B. J. A kukoricacsutka tápértéke akkora, mint a polyvát. — H. J. A cukor- és takarmányrépát magjuk alapján nem lehet megkülönböztetni.

HIRDETÉSEK.

Szeri fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 1-én d. u. 3 órákor az ev. ref. iskolában 1918, 1919 és 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1921. év május hó 8-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. 1918, 1919 és 1920 évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. 1918, 1919 és 1920 évi árszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. 1918, 1919 és 1920 évi mérleg megállapítása. 4. 1918, 1919 és 1920 évi tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920 év december 31-én a tagok száma 202, üzletrészeinek száma pedig 422 volt. Az év folyamán belépett tag 422 üzletrésszel. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt. Szer, 1920. december hó 31-én.

Az igazgatóság.

Ehedi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 1-én d. u. 2 órákor a népházban 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívotnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, úgy a közgyűlés 1921. május hó 8-án tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma

101, üzletrészeinek száma pedig 2800 volt: az év folyamán kilépett 4 tag 12 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt. Ehed, 1921. március 3-án.

Az igazgatóság.

Bölonyi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 1-én d. u. 3 órákor a község házában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívotnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, úgy a közgyűlés május hó 8-án tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményéről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én tagok száma 155, üzletrészeinek száma pedig 350 volt; az év folyamán belépett 1 tag 2 üzletrésszel; kilépett 1 tag 2 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt. Bölon, 1921. március hó 6-án.

Az igazgatóság.

Kide és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 1-én délután 1 és 2 órákor a község házában 1919. és 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében, meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1921. év május hó 8-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. — Napirend: 1. 1919. és 1920. évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. 1919 és 1920. évi mérleg megállapítása. 4. 1919. és 1920. évi tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 142, üzletrészeinek száma pedig 1832 volt; az év folyamán belépett 0 tag 916 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Kide, 1921. február hó 17-én.

Az igazgatóság.

Magyargéresi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 1-én délután 1 órákor a község házában 1918., 1919. és 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében, meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1921. év május hó 15-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. 1918., 1919. és 1920. évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. 1918., 1919. és 1920. évi zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. 1918., 1919. és 1920. évi tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év dec. 31-én a tagok száma 184, üzletrészeinek száma pedig 262 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. — Kelt: Magyargéres, 1921.

Az igazgatóság.

Hadadi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 7-én d. u. 3 órákor a szövetkezet helyiségében 1918., 1919. és 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok, az

alapszabályok 24-ik §-a értelmében, meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1921. évi május hó 14-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. — Napirend: 1. 1918., 1919. és 1920. évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. 1918., 1919. és 1920. évi zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. 1918., 1919. és 1920. évi mérleg megállapítása. 4. 1918., 1919. és 1920. évi tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 155, üzletrészeinek száma pedig 3036 volt; az év folyamán belépett 1 tag 1 üzletrésszel, kilépett 1 tag 1 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: 1921. február hó 1-én. Az igazgatóság.

Teregovali fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 6-án d. u. 3 órákor a község házában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok, az alapszabályok 24-ik §-a értelmében, meghívotnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, úgy a közgyűlés május hó 13-án tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 269, üzletrészeinek száma pedig 1276 volt; az év folyamán belépett 269 tag 1276 üzletrésszel, kilépett 1 tag 1 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Teregota, 1921. március hó 10-én. Az igazgatóság.

Homoródalmási fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 1-én d. u. 3 órákor a község házában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívotnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés 1921. május hó 8-án tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év dec. 31-én a tagok száma 222, üzletrészeinek száma pedig 487 volt; az év folyamán kilépett 1 tag 1 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt. Homoródalmás, 1921. március 6-án. Az igazgatóság.

Várfalvai „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 8-án d. u. 3 órákor a hitelszövetkezet helyiségében 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében, meghívotnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, úgy a közgyűlés 1921. májushó 17-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én

Székely Gazdák Szövetkezete Fiókja Utódja: Bartha Arpád Sepsiszentgyörgy.

Mezőgazdasági gépek és eszközök. Termények, vetőmagvak és hűvelyesek bevásárlása és eladása. Műtrágyafélék, cement. Tenyész és igásállatok vétele, eladása és közvetítése.

Telefon: 25.

Sürgőnycim: Bartha.

a tagok száma 187, üzletrészeinek száma pedig 955 volt; az év folyamán belépett 1 tag 8 üzletrésszel, kilépett 4 tag 33 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgálta évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Várfalva, 1921. február hó 21-én. Az igazgatóság.

Hegyközujlak és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 8-án d. u. 3 órakor a közszékházánál 1919. és 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok, az alapszabályok 24-ik §-a értelmében, meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1921. évi május hó 15-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. 1919. és 1920. évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. 1919. és 1920. évi zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. 1919. és 1920. évi mérleg megállapítása. 4. 1919. és 1920. évi tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 214, üzletrészeinek száma pedig 629 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Hegyközujlak, 1919. december hó 31-én. Az igazgatóság.

Kaszák, drótszegek

gépola, hengerolaj, tavottakenőcs, csapágyfém, Vermorell szőlőpermetező, rézgalic, műszaki gummi-árú, ipari műszaki cikkek, gázcsövek, rézcsövek, rézlemezek, bőr- és teveszór géphajtó szijjak, Klingerit, asbest és gőztömítések, kence, repceolaj stb. állandóan raktáron van és nagyban és kicsinyben azonnal szállítja

az és
Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület Géposztálya Nagyszében Salzgasse 22 Segesvár: Balergasse 7. 3272
annak főlerakata:
HANN ÉS TÁRSA
Gép- és Műszaki Kereskedelmi Részv. - Társ.
Kolozsvár, Heltai-u. 3.

A Marosmenti Szőlőoltványtelep

Sancrai de Mures—Marosvásárhely

ajánlja vételre elsőrendű kitérően fejlett duggyökérzetű és jutányos áron beszerezhető

szőlőfás oltványait

melyek az erdélyi talajoknak megfelelő amerikai alanyokra oltattak. Oltványaink Sancrai de Mures M.-Szentkirályon bármikor megtekinthetők.

Telefon: Tg-Mures—Marosvásárhely központ: 637.

1. 1 drb. 6 légkörnyomású „Első Magy. Gazdasági Gépgyár”-ban készült gőzkazán. 2. 1 drb. Cséplőgép nagy kivitelű „M. klr. áll. vasúti gépgyárban készült, száma: 7607. 3. 1 drb. decimal mérleg. 4. 1 drb. szecsavágó. 5. 2 drb. répvágó. 6. 1 drb. vasborona. 7. 1 drb. 19 soros vetőgép „Rud. Lack” védjeggyel. 8. 1 drb. kaszálógép „Rud. Lack” védjeggyel. 9. 1 drb. két barázdás eke. 10. 7 drb. Lack-eke. 11. 2 drb. lókapa (eke). 12. 1 drb. fanyéros borona **ELADÓK.** Megtekinthető Bánffyhunyadi dr. Sily István gazdaságában. Értekezhetel Kolozsvárt, Rózsá-utca 1 szám alatt, Dr. Sily Istvánnál.

Az „ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET”

könyvkiadó-vállalatában megjelent füzetek jegyzéke és árai:

L. b.		L. b.	
1. Réti János. A trágyáról, a trágyázásról és a trágyakezelésről szükséges tudnivalók	5.—	40. Helgel Lipót. Az állami egyenes adók és a községl adópótlékokról	5.—
2. Gáspár József. A kaszálók és legelők ápolása	5.—	41. Helgel Lipót. A fogyasztási adókról, jövedék és illetékekről	5.—
3. Virág Elek. A gazda mint sertéshizláló	5.—	42. Rázsó Imre. A legfontosabb szálak takarmány növények termesztése	5.—
4. Tormay Béla. A borjúk fölneveléséről	5.—	43. Ikafalvi. Szőlőművelésről	5.—
5. Herényi Gothárd Sándor. A takarmányrépa	5.—	44. Ross Nándor. A tenyészkancaokról, különös tekintettel a meddőség okaira és azok elhárítására	5.—
6. Hauer Géza. A fejőstehénről	5.—	46. L'Huillier István. A káposzta-félék termesztése a szántóföldön	5.—
7. Hensch Árpád. A szántás-vetésről	5.—	47. Dr. Baintner Ferenc. A mezőgazd. szeszgyárak jövedelmezősége, berendezése, üzeme, gyümölcsfák-főzés	5.—
8. Jakab László. Útmutató az állati ragadós betegségek elleni védekezésben	10.—	48. Dr. Varga Kálmán. Cukorrépa-termelés	5.—
9. Domokos Kálmán. Az építkező gazda	5.—	50. Cserhádi Sándor. A gabona-félék termesztése	5.—
10. Ruisz Gyula. A kukorica műveléséről	5.—	51. Dr. Péter Béla. A gyógynövények termesztése	10.—
12. Ritter Gusztáv. A házi kert.	5.—	53. Dr. Barna Balázs. A gyümölcsfák fontosabb ellenségei és betegségei	10.—
15. Czajlik István. Csikónevelés	5.—	54. Dr. Péter Béla. Rövid útmutatás a vadontermő gyógynövények gyűjtésére	10.—
16. K. Vörös Sándor. A dohánytermelésről	5.—	55. Jászberényi András és Szász Ferenc. Tejgazdaság, tejtermelés, tejkezelés. 20 képpel	10.—
17. Asványi Lajos. A vörös löhere termesztéséről	5.—	56. Dr. Cséser Lajos. Kalauz a falusi gazdasági társadalomtudományban. Képekkel.	10.—
19. Herényi Gothárd Sándor. A nyers takarmányok eltevése különös tekintettel a zombolyai kazalra	5.—	57. Szász Ferenc. Tejgazdaság. Sajt készítés. 16 képpel	15.—
20. K. Vörös Sándor. A gazdaságok berendezéséről	5.—	58. Jászberényi András. Tejgazdaság, vajkészítés. 17 képpel	15.—
21. Marc Ferenc. A kosárfűz termelése	5.—	59. Cséser Gyula. Az utak és terek fásítása. 14 képpel	10.—
22. Kovácsy Béla. Házi állataink takarmányozása	10.—		
23. Grassell Miklós. A len- és kender-termeléséről és áztatásáról	5.—		
27. Dr. Péter Béla. A gabona-félék, a burgonya és a szőlő legfontosabb gombabetegségei	5.—		
29. Réti János. A legjobb takarmány-fűvekről	5.—		
31. Jakab László. Hasznos tudnivalók az állati szülészet köréből	5.—		
33. K. Vörös Sándor. Gazda számvitele	5.—		
37. Dr. Rodiczky Jenő. Magyar olajnövények	5.—		
39. Papp Gergely. A szociálműséről	5.—		

Megrendelés és pénz:

az „ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET” titkári hivatala KOLOZSVÁRT.

Attila-u. 10. szám. cím alatt küldendő. — A megrendelt füzetek bérmentve, keresztikötés alatt tételnek postára. — Utánvétellel nem küldünk füzeteket.

Gyárak, Fűrészek, Malmok!

Külföldi gyármányokkal minden tekintetben versenyképes olcsó

1. gödör (cseres) és chrom-cserzésű gépszijak, chrom és timosós varró és kötőszijak, valamint mindenfajta technikai bőrök kaphatók a

Kenner Testvérek és Társai
Bőrgyár Részvénytárs.-nál.
Cluj—Kolozsvár.

Gépszijak vízesen vannak nyújtva!

Eladó gazdasági felszerelések.

Egy nagy uradalom feloszlása folytán a legkülönbözőbb gazdasági gépek és eszközök eladásra kerülnek. Ugymint:

Gőzekék, Szívógázmotor, Magánjáró szántógépek, Gőzekebódék, Szekerek, Ekék, Rosták, Triőrök. Tárcsás boronák, Vasboronák és mindenféle kisebb gazdasági eszközök, mind kitűnő karban.

Bővebb felvilágosítást ad: az **Aradvármegyei Gazdasági Egyesület, Aradon.**

A mellékletet szerkeszti:
DR. HARMATH JÁNOS.

A melléklet tulajdonosa:
A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED.
Kiadó:
TÖRÖK BÁLINT
az E. O. E. titkára.
Megjelenik hetenként.

Raffia-háncs eredeti Mayunga, I. Rézgalicz 98—99°-os, Szőlőpermetező, Kasza, Sodronyszeg stb. stb. jutányosan kapható

Hann és Társa

Gép és Műszaki Kereskedelmi Részvénytárs. cégnél
Kolozsvár, Heltai-utca 3. szám.

Eladó

80 kg. tarló répamag á 40 lel.
60 kg. baltacín mag á 8 lel.
az Igazlatvi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetnél. Igazfalva, Kraszószerény-megye. U. posta és távirtda helyben.